

sebnikov in družb, kacic dvanajst krajev je obetalo znatno žrtev, ker so imeli upanje, da se povzdignejo v mesta.

Potem so bile sklenjene pogodbe za dobavo gotovega števila pragov, delavnih dnij in nekaj desetoric tisoč dolarjev v gotovini. Vse pa seveda, če bode železnica najrejena v gotovi smeri in se postaje napravijo na gotovih krajih. Kakor sem že povedal, je kacic petsto ljudi kopalozemljo in sekalo in tesalo in privažalo pragove. Inženjerji delali so po vsej črti in naših 30.000 dol. se je tajalo kakor sveča.

Potoval sem v Novi Jork z neomejenimi pooblastili, da nakupim šin, lokomotiv in voz in se dogovorim o izdaji obligacij in delnic železnice. Poprej sem se že pismeno pogovarjal s tvrdko posrednikov v „Wall Streetu“, tem središču denarnih operacij Zjedinjenih držav. Posredniki zahtevali so najprej priporočil. Moje znatne zveze z nekaterimi novojorškimi tvrdkami pretečenih petih let so mi pomagale, da sem popolnoma zadostil tej zahtevi, kajti tvrdke so jednoglasno priporočale mene samega in mojo družbo kot trdno in zanesljivo. Točno sem razložil vse prednosti svoje proge, pokazal pogodbe z državnimi oblastvi in zasebniki in potem takoj kupil šin za teh 30 milj, katere so že bile toliko dodelane, da so se lahko pokladale šine in poleg tega sem sklenil pogodbo za prodajo obligacij železnice za jeden milijon dolarjev. Mislilo se je najprej porabiti ta milijon za železnico, drugi milijon se je pa mislil s tem dobiti, da se proda za to ceno delnic železnice, pri čemer bi mi ustanovitelji bili dobili drugi milijon za pogodbe, posestvo in zemljo družbe.

Tukaj sem se vrnil v Florido, vzel pri dveh bankah na svoje ime na posodo petdeset tisoč dolarjev in delo se je začelo po vsej progii. V tem, ko so se naše obligacije litografovale v Novem Jorku, se je denarna trgovina dežele popolnoma zmešala, napravila se je jedna onih zmešnjav, pri katerih jih v Ameriki na tisoče propade, nekaj izvoljencev pa obogati. Naši novoyorški posredovalci pisali so koj netolažljive vesti in naposled, ko so obligacije bile gotove, in sem moral potovati v Novi Jork, da podpišem, je nastala popolna kriza.

Poučni in zabavni drobiž.

Nazorni nauk v ljudski šoli. I. Del imenuje se knjiga, katero je izdalo in založilo Pedagogičsko društvo v Krškem. Spisal jo je Frančišek Gabršček. Knjiga obseza 275 strani in je jako temeljito sestavljena ter bode jako vgajalo vsem slovenskim vzgojiteljem. Cena knjigi je 2 gld. 50 kr.

Pouk o črtežih, knjižica, katero je spisal meščanski učitelj na Krškem. je sedaj izšel drugi pomnoženi natis. Knjižica je jako umljivo in zanimivo pisana. Ker je dandanes poznanje in naprava črtežev največje važnosti, je gotovo pisatelj mnogim ustregel. Knjižici je pridejanih 59 podob na treh tabelah, ki pojasnujejo berilo. Velja pa 50 kr.

Kdo je časnikar? Mejnarodni kongres časnikarjev v Amsterdamu je sklenil, da je za časnikarja smatrati tisti, ki je vsaj tri leta praktično izvrševal časnikarstvo kot svoj

poklic. Pri tem se pa ni ozirati na to, če se dotičnik bavi s kakim drugim poslom.

Najstarši časnikar je pač Belgijec Broomans, glavni urednik nekega flamanskega lista v Bruselji Star je sedaj 80 let in časnikuje že 60 let 48 let je že neprenehoma v parlamentu. Broomansa v svojem političnem delovanji ni še ovirala niti bolezen, ker je zares železnega zdravja.

Novice.

— **Županom ljubljanskega mesta** je cesar že v petič za dobo treh let potrdil g. Petra Grassellija. Minolo sredo se je v mestni dvorani vršila slovesna prisega županova. Slovesni prisegi prisustoval je od vlade gosp. deželni predsednik baron Hein Po nagovoru g. dež. predsednika, ki je povdarjal dolžnosti županove izvršila se je slovesna prisega, na kar je župan odgovoril in zaklical „Slava“ presvetlemu cesarju, čemur so navzoči navdušeno pritrdili.

— **Občni zbor »Glasbene Matice«.** Pod predsedstvom predsednika g. Fr. Ravnikarja vršil se je dne 11. t. m. 23. redni občni zbor „Glasbene Matice“. Iz predsednikovega nagovora, mej drugim posnamemo, da se snuje loterija, da se pokrijejo stroški za ureditev društvene hiše. Tajnik g. prof. Štritof je na podlagi izvestja, katerega je društvo izdalo, poročal o koristnem delovanji društva v minolem letu. Blagajnik g. Ant. Petrovčič je poročal o denarnem stanju. Denarnega prometa je imela „Glasb. Matice“ blizu 20.000 gld., namreč 9419 gld. 33 kr. dohodkov in vstevši blagajniški ostanek koncem leta z 205 gld. 88 kr. istotako stroškov. Društvena imovina znaša 4586 gld. 85 kr. in 100 frankov v vrednostnih papirjih. Izreče se zahvala društvenim dobrotnikom osobito vis. c. kr. dež. vladi, slav. dež. zboru, sl. občinskemu svetu ljubljanskemu in slavni kranjski hranilnici. Predsednikom se je volil zopet gosp. Fr. Ravnihar, v odbor pa gg.: svetnik A. Svetek, prof. A. Štritof, Iv. Krulec, Ant. Petrovčič, Iv. Hrast, Iv. Vencajz, dr. M. Hudnik, A. Ranzinger, Fr. Terdina, V. Rohrmann, Ign. Valentinčič, Fr. Gerbič, M. Hudad, dr. Ev. Volčič in dr. Vl. Foerster.

— **Izleta društva »Pravnik« v Novomesto,** minolo nedelje vdeležilo se je do 100 članov. Izletnike pozdravil je na kolodvoru župan g. Fr. Perko, na čemur se mu je zahvalil društveni predsednik g. dr. Andr. Ferjančič. Izletniki so si ogledali mesto in kmetijsko šolo na Grmu. Pri banketu vršivšem se pri „Tučku“ vrstile so se lepe napitnice. Govorili so dr. Ferjančič, dr. Šegula, dr. Gestrin, dr. Krisper, župan Grasselli, župan Perko, dež. sod. svetnik Pleško, dr. Majaron in okr. glavar pl. Vestenek. Ob 5. uri so se izletniki vrnili z vlakom v Ljubljano.

— **K slavnosti v Postojno** dne 5. avgusta t. l. vozil bode iz Celja počenši posebni vlak po dokaj znižani ceni. Združena odbora narodne čitalnice in Sokola v Postojni prosita vsa narodna društva, da vsaj do 25. julija t. l. naznanijo, če se udeležijo slavnosti in sicer, če korporativno ali po deputaciji. V namen, da se društva razrede po gostilnah in na slavnostnem prostoru in se preskrbi in določi znižana vstopnina v sijajno razsvetljeno postojnsko jamo, je želeli, da vsako društvo naznani tudi približno število udeležencev.

— **Nagrobni spomenik pokojnemu učitelju Francetu Šmidu** odkrili bodo s primerno slavnostjo dne 31. julija letos dopoldne v Žireh nad Idrijo.

— † **Kurat Janez Fajdiga.** Danes teden potegnili so pri Mostah iz Ljublanice truplo umirovljenega mornaskega kurata Janeza Fajdige. Z ozirom na to, da je Fajdiga imel vedno več denarja pri sebi, se je s početka domnevalo, da je

nad Fajdigom izvršil kedo kak zločin. Komisija, ki je truplo preiskala ni mogla dognati, da bi bil Fajdiga umorjen. Malo rano, katero je imel na glavi, si je lahko prizadjal pri padcu. Fajdiga je torej ali ponesrečil, ali pa v hipni duševni nezavednosti skočil v Ljubljano. Rajni rodil se je l. 1826. v Postojini. Nesrečnega ranjcega pokopali so minolo nedeljo v Ljubljani. N. v m. p.

— **Umrta** je minoli teden v Ljubljani gospa Marija Kosmač, vdova skriptorja v licejalni knjižnici in slovenskega pesnika Jurija Kosmača. Svoje imetje je zapustila v dobrodne namene. Napravila je tri ustanove, edno dijaško, edno za uradniške sirote in edno za onemogle posle. Tudi „Narodnemu domu“ je volila pokojnica 200 gld. N. v m. p.

— **Otvoritev prve slovenske planinske koč** se je vršila v kljub neugodnemu vremenu prav slovesno v nedeljo dne 15. julija t. l. Slavnostne otvoritve udeležilo se je nad 50 članov, mej temi tudi petero ljubljanskih gospic. Novo kočo krstili so na ime predsednika slav. planinskega društva Orožnovo koč. Izletnike so vrli Bohinjci kaj lepo sprejeli in gotovo vsakemu izletniku ostane ta dan v najlepšem spominu.

— **Novo žensko podružnico** sv. Cirila in Metoda so ustanovile domoljubkinje v Krškem.

— **Ljubljanska moška in ženska podružnica** sv. Cirila in Metoda priredita dne 12. avgusta t. l. veselico v Hafnerjevi pivarni na Sv. Petra cesti.

— **Požar v kamniški smodnišnici.** Predvčerajšnjim okrog 3. ure popoldne nastala je v kamniški smodnišnici eksplozija. Razletele so se stope, kjer se izdelujejo zrna za smodnik. Mesto se je streslo ob močnem poku. Ljudje preplašeni so hiteli iz stanovanj, takoj domnevajoči, da se je moralo v smodnišnici kaj pripetiti. Velik dim, ki se vzdigoval nad tovarno kvišku je potrdil njih domnevanje. Gasilci so se takoj napravili h gašenju, toda tovarniški poveljnik ni pustil nobenega blizu, rekoč, da je nevarnost, da se užge smodnik shranjen v bližnji shrambi. Ogenj prepuščen je bil samemu sebi. K sreči se ni dalje razširil, temveč pogasnil. Eksplozija je bila to li močna, da je vrglo strešne tramove, deske, pločevino in dr. celo čez tovarniško ograjo. Pri eksploziji ponesrečil je tudi delavec Alojzij Potočnik z Zduš pri Mekinah. Našli so ga drugo jutro vsega razmrevarjenega med razvalinami. Nesrečnež zapušča ženo in petero nedoraslih otrok. Kaj je bilo prav za prav vzrok eksploziji, se ne more za trdno vedeti. Pravijo, da je kak pesek moral priti mej smodnikom v stope in se je tako užgalo.

— **Novo poštno in brzojavno poslopje** dobe v Celji. Stalo bode 188.775 gld. Z zgradbo se ima pričeti v kratkem, toda kdo ve, če ne bodo stvarij tako zavlekli kakor so zgradbo ljubljanske pošte. Pol leta stoji kupljeno poslopje že prazno in vse čaka, kedaj se bo pričelo s podiranjem oziroma gradnjo novega poslopja, toda o vsem tem ni do danes še nobenega znaka.

— **Vojaško.** Letošnje jesenske vaje vršile se bodo v dveh dobah in sicer za rezerviste pehotnih polkov in lovskih bataljonov v dobi od 11. do 23. avgusta in od 24. avgusta do 8. septembra; za rezerviste sanitetnega oddelka št. 8. v Ljubljani pa od 13. do 25. avgusta in od 27. avgusta do 8. septembra.

— **Jesenske vaje domobrancev** prično se dne 15. avgusta in bodo trajale do 9. septembra. Od 20. avgusta naprej vršile se bodo vaje v ribniškem in kočevskem okraji in se jih udeleže bramovski polki št. 3, 4 in 5. Vaje pride inspicirat domobranski poveljnik nadvojvoda Rainer.

— **Kmetijski tečaj za ljudske učitelje** bode letos v Ljubljani od 13. do 31. avgusta. Poučevali bodo gg. tajnik kmetijske družbe G. Pirc, pristav J. Stupar in popotni učitelj J. Gombač.

— **Par volov za 790 gld.** je prodal te dni gospod Fran Miklavčič, posestnik v Sv. Križu pri Litiji. Vola sta bila stara po pet let in šest mesecev.

— **Bankir — slepar.** Bankir A. Bettelheim na Dunaji poneveril je do 200.000 gld. in s tem opeharil in osleparil razne ljudi, ki so mu v namen igranja na borzi, zaupali razne vrednostne papirje ter pobegnil iz Dunaja ne ve se kam. Kakor je čuti, prizadeti so pri vsem tem tudi razni ljubljanski gospodje. Bettelheim pošiljal je namreč svojega agenta tudi v Ljubljano, da je nagovarjal ljudi k borzni spekulaciji. Ta slučaj bodi v svarilo, da s čifutskimi ednakimi sleparji ni imeti ničesar opraviti.

Anarhisti.

V Corbooni na Laškem so te dni našli neko sicer slabo znano žensko na grozen način umorjeno. Nesrečnica bila je sedemkrat zabodena, glava je bila skoro odrezana od telesa. Ker je ta ženska, ime ji je Cardella, poprej mnogo občevala z anarhisti, zadnji čas pa jih je mnogo ovadila, ni dvombe, da so jo umorili anarhisti, ki so se hoteli maščevati za tovariše zaprte vsled njenih ovadeb.

Italijanska zbornica je že rešila zakone proti anarhistom in sedaj se o njih posvetuje senat. Več pomislikov se je izrazilo baš proti zakonu o odkazani stalnega bivališča sumljivim osebam. Taki kraji, kamor bodo pošiljali take zločince, postali bi nevarna gnezda anarhizma. Ministerski predsednik je razložil, da se mislijo take osebe pošiljati na afriške otoke, pripadajoče Italiji. S tem pojasnilom so bili skoro vsi zadovoljni, ker vsakemu ugaja, da se bodo taki nevarni ljudje odganjali iz domovine.

V Niši v Srbiji je neki tujec mnogo občeval z delavcem kraljevih delarn za stroje Vladislavom Markjevičem. To se je nekaterim čudno zdelo in policija je sklenila tujca prijeti. Tujec je pa dobil od neke strani miglje, da jo pobegne iz Niša. To je tudi storil. Prijeli so ga pa v Aleksinci. Pri njem so našli več papirjev, iz katerih je jasno, da je anarhist. Policija sodi, da je dobila v pest Rusa Ciprejana Jegehovskega, ki se je tudi rad nazivljal baron Sternberg. Zaprli so tudi omenjenega delavca, kateri je izpovedal, da ga je tujec prosil, naj bi mu naredil šest bomb, kar pa on ni hotel.

Na Francoskem in v Italiji je poprej bilo več oseb, o katerih je policija vedela, da so anarhisti, ali jih vendar niso zaprli, ker zato ni bilo neposrednega povoda. Pazili so res nanje, ali vendar to ni moglo preprečiti raznih hudodelstev. Sedaj pa misli policija s temi znanimi anarhisti vse drugače postopati. Jeli so jih zapirati. Samo v Italiji so jih že nad 1000 dali pod ključ. Pripravljajo se že zarote proti novemu predsedniku francoske republike Perrieru. V Jungueri na Španjskem zaprli so te dni anarhista, ki je bil član take zarote. V Canesu na Francoskem prijeli so znanega anarhističnega vodjo Salvagnija. V Rimu so zaprli nekega Mercurja, ki je hotel svojemu sinu dati ime Caserio. V Rimu so ječe prenapolnjene z anarhisti, tako, da jih morajo že odpošiljati v druga mesta.

V Budimpešti je bila pogorela velika tovarna in več družih hiš. Po skrbnem preiskavanji se je policija prepričala, da je bila zažgano. Zažgal je neki delavec, ka-